

بررسی اثر حسادت مرضی و خودکارآمدی در استفاده از شبکه های اجتماعی بر اعتماد زناشویی زنان، با نقش میانجی نظارت آنلاین

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۱/۲۷ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۳/۱۶

خلاصه

مقدمه: تحقیقات نشان داده است که رضایت زناشویی که بعد از ازدواج شکل می گیرد باعث دوام خانواده و پایداری آن می شود؛ بنابراین، هدف از پژوهش حاضر بررسی اثر حسادت مرضی و خودکارآمدی در استفاده از شبکه های اجتماعی بر اعتماد زناشویی زنان، با نقش میانجی نظارت آنلاین بود.

روش کار: طرح پژوهش حاضر، طرح همبستگی از نوع الگویابی معادلات ساختاری (SEM) است که یک روش همبستگی چند متغیری می باشد. جامعه آماری در این پژوهش کلیه زنان متأهل خوزستان بودند که همسران آنها از شبکه های اجتماعی استفاده می کنند. با استفاده از روش نمونه-گیری روش گلوله برفی بدون تبعیض ۳۵۰ نفر از زنان متأهل با سواد الکترونیکی و مسلط به استفاده از شبکه های اجتماعی، انتخاب شدند. آزمودنی ها به مقیاس نسخه اصلاح شده مقیاس حسادت مرضی فیسبوک مویس و همکاران (۲۰۰۹)، مقیاس مقیاس خودکارآمدی چان (۲۰۲۲)، مقیاس نظارت آنلاین نسخه اصلاح شده الیسون (۲۰۰۷) و مقیاس اعتماد زناشویی رمپل و هولمز (۱۹۸۶) پاسخ دادند. از نرم افزار آماری SPSS/23 و الگویابی معادلات ساختاری (SEM) با استفاده از نرم افزار AMOS/23 برای ارزیابی مدل پیشنهادی استفاده گردید.

نتایج: نتایج نشان داد که اثر غیرمستقیم حسادت مرضی و خودکارآمدی به اعتماد زناشویی از طریق نظارت آنلاین به ترتیب، -0.124 و 0.04 معنی دار به دست آمد ($P \leq 0.001$).

نتیجه گیری: می توان گفت که خودکارآمدی و حسادت مرضی در استفاده از شبکه های اجتماعی بر اعتماد زناشویی از طریق نظارت آنلاین اثر گذار می باشد.

کلمات کلیدی: خودکارآمدی، حسادت مرضی، شبکه های اجتماعی، اعتماد، نظارت آنلاین

هاشم بیت غانمی^۱

امین کرابی^{۲*}

منصور سودانی^۳

^۱ دانشجوی دکتری، گروه مشاوره، واحد اهواز، دانشگاه آزاد

اسلامی، اهواز، ایران

^۲ استادیار، گروه مشاوره، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی،

اهواز، ایران (نویسنده مسئول)

^۳ استاد، گروه مشاوره، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

Email: am.koraei@gmail.com

مقدمه

شواهد پژوهشی حاکی از آن است که ازدواج سالم یک پیش بینی کننده مهم برای بهزیستی فیزیکی، هیجانی و مالی افراد یک جامعه است. زوج های سازگار تجارب ازدواجی سالم تری نسبت به زوج های ناسازگار دارند اما آنچه از خود ازدواج و تشکیل خانواده مهمتر به نظر می رسد رضایت زناشویی است که پس از ازدواج شکل می گیرد (۱). خانواده با برقراری رابطه زناشویی تشکیل شده، هسته اصلی جامعه را تشکیل می دهد. بنابراین خانواده و جامعه سالم، وابسته به روابط زناشویی رضایت بخش هستند (۲). کیفیت روابط زناشویی و میزان شادمانی تابع نحوه ی تعامل زن و شوهر و شیوه های مقابله، آنها با موقعیت های تنش زای زندگی است (۳). ایجاد و حفظ رابطه معنادار و مثبت با یک شریک عاشقانه یکی از اجزای اصلی تجربه بشری است (۴). امروزه به دلایل متعدد دگرگونی های سریع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، نهاد خانواده دستخوش تغییرات و ناملايمات زیادی گردیده است (۵-۷)

به عنوان حیوانات اجتماعی، ما نیاز به برقراری ارتباط، همکاری و بیان احساسات و افکار خود داریم. امروزه روش ارتباطی ما تغییر کرده است. اینترنت و رسانه های اجتماعی بخش مهمی از زندگی ما را اشغال کردند. در حال حاضر، جامعه برای ابراز وجود بیشتر از ارتباطات رو در رو به رسانه های اجتماعی وابسته است. استفاده و نقش رسانه های اجتماعی در افراد مختلف متفاوت است. شواهد فزاینده ای نشان داده است که رسانه های اجتماعی به اصلی ترین اعتیاد امروزه تبدیل شده است، که نه تنها به عنوان فرد بلکه به عنوان یک جامعه بر زندگی افراد تأثیر می گذارد. همچنین اعتیاد به رسانه های اجتماعی دلیل تأثیر منفی بر روابط به ویژه در بین زوجین است. در واقع، نقش رسانه های اجتماعی می تواند در زندگی زوجین متزلزل کننده باشد. در یک چشم انداز، رسانه های اجتماعی منبع حمایت هستند، در حالی که در طرف دیگر علت درگیری ها و برخی احساسات منفی در بین زوجین است. نتایج نشان می دهد که رسانه های اجتماعی عامل اصلی تأثیر منفی بر زندگی زوجین در خاور میانه است (۸)

گزارش هایی مبنی بر درگیری با شرکای عاطفی قبلی، احساس محرومیت و پنهان کاری، کاهش احساس تعهد، اشتیاق و صمیمیت در اثر شبکه های اجتماعی وجود دارد و تحقیقات دیگر نشان داده است که نظارت بر نمایه ی شبکه اجتماعی شریک عاطفی سابق، مانند مشاهده عکس ها، وضعیت ها و بررسی، با احتمال افزایش رفتارهای وسواسی همراه است. زیرا از این طریق می توان به اطلاعات بیشتر دسترسی پیدا کرد (۹). یک مطالعه نشان داد که پس از جدایی، مراجعه به پروفایل شبکه اجتماعی یک شریک سابق ممکن است مانع روند شفا و بهبود شود (۱۰). علاوه بر این، مطالعات قبلی نشان داده اند که حسادت در شبکه های اجتماعی، اطلاعات مبهم، استفاده نادرست از اینترنت و آنلاین بودن، نمایش روابط صمیمی می تواند برای عاشقان مضر و دارای تاثیر منفی باشد (۱۱, ۱۲).

حسادت مرضی که گاهی به عنوان حسادت رمانتیک هم به کار می رود، پیامد رابطه ی منفی است. اتفاق نظر عمومی وجود دارد که حسادت مرضی یک ساختار چند بعدی است که شامل مولفه های شناختی، عاطفی و رفتاری می شود (۱۳). حسادت شناختی عموماً به افکار منفی اشاره دارد، افکاری که بر رفتارهای شریک تمرکز دارند، افکار و عواطفی چون عصبانیت و ترس (۱۴). برلندز و همکاران (۱۵) سه نوع حسادت مرضی را مورد مطالعه قرار دادند. همانطور که توسط برینگل (۱۶) و بونک (۱۷) بیان شده بود، این سه نوع حسادت عبارت بودند از: واکنشی، مضطرب و مالکیت گرا یا پیشگیرانه. حسادت واکنشی، به بی وفایی واقعی شریک عاطفی مربوط می شود ولی حسادت اضطرابی به عنوان یک فرآیند شناختی فعال تعریف می شود که مربوط به نگرانی هایی در خصوص احتمال بی وفایی شریک است. حسادت مالکیت گرا، شامل رفتارهایی است که برای جلوگیری از شریک شدن طراحی شده اند (۱۸). دیدن این که شریک رمانتیک نظرات خود را در روی دیوار فیسبوک یک عضو جذاب نگارش می کند، می تواند در شریک عاطفی، حسادت ایجاد کند. گاهی مشاهده شده است که اعتنا و توجه همسر یا شریک عاطفی به فرد دیگر حتی اگر در حد یک

افراد دیگر این خودکارآمدی را در هر شرایط از خود نشان می دهند (۲۴، ۲۵). همانطور که استفاده از رسانه‌های اجتماعی به رشد خود ادامه می‌دهد و به تنوع و پیچیدگی آنها اضافه می شود و زوج ها نیز ملزم می شوند که کارآمدی خود را در این زمینه افزایش دهند علی الخصوص اگر ناچار باشند که برخی از این شبکه ها را به کار بگیرند. به طوری که گفن (۲۶) و هاردین (۲۷) معتقدند که شبکه‌های اجتماعی می تواند بر میزان اعتماد و قضاوت افراد تاثیر بگذارد. خودکارآمدی در شبکه های اجتماعی ممکن است از جهتی باعث شود که افراد با جستجوی افراد هم راستا با عقاید خود بر اندیشه های نادرست خود با فشارند و از طرف دیگر ممکن است که کارآمدی بیشتر باعث شود که آنان به منابع مذکور با دیده شک بنگرند و راستی آزمایی بیشتری را در شبکه های دیگر به عمل آورند (۲۸)

علاوه بر اینها شبکه های اجتماعی و دوستان مشترک می توانند به عنوان منابعی برای جستجو و تجسس بیش از حد در پیشینه همسران مورد استفاده قرار گیرند. در چند سال اخیر مواردی از این قبیل در کلینیک مشاوره مشاهده کرده ایم که همسر بر شواهدی دست یافته که طرف مقابل آنها را سابقا امحاء یا فراموش کرده است. به عبارت دیگر افراد با در معرض دید قرار دادن روابط خود با شریک عشقی و یا همسر، به دیگران این پیام را می فرستند که ما با هم روابط صمیمانه رضایت بخشی داریم. در واقع می توان گفت که حلقه نامزدی و ازدواج یا پیوند بین همسران علاوه بر شکل سنتی آن، اکنون یک شکل دیگر هم به خود گرفته است و آن هم حلقه مجازی یا الکترونیکی است و اعلام پیوند در فضای مجازی به این معنا است که مرزهایی را برای دیگران تعیین کنند. اما تعیین مرز از طرف یک زوج به این معنا نیست که دیگران به آن مرز احترام خواهند گذاشت. بیش از نیمی از خانوارهای امریکایی دسترسی به اینترنت دارند و ۴۰ میلیون سایت اینترنتی صریح، اتاق های گفتگو، تخته های بولتن و بازی های تعاملی را به طور کامل برای هر کسی که مایل به شرکت در آن هستند، در اختیار دارند. تخمین زده می شود که ۲۰ تا ۳۰ درصد کاربران به صورت آنلاین برای اهداف جنسی سراغ اینترنت می روند و بیشتر آنان مردان حدود ۳۵ ساله

لایک در شبکه های اجتماعی، حسادت و اعتراض شریک دیگر را در بر داشته است (۱۲). مشاهدات کلینیکی ما نشان می دهد که، ایجاد حس حسادت در یک رابطه عاشقانه امری طبیعی است (۱۹). بعید نیست هر یک از ما در برهه ای از رابطه عاطفی این احساس ناخوشایند را تجربه کنیم. ما به این علت در چنین لحظاتی احساس حسادت می کنیم که رابطه خود با شخص دلخواهمان تهدید شده تصور می کنیم و بیم آن داریم که شریک عاطفی ما، فرد دیگری را جایگزین ما کند. اگر چه اغلب افراد احساس حسادت را در برخی مواقع و به شکلی خفیف تجربه می کنند، اما برای برخی دیگر این موضوع می تواند به مثابه یک آسیب همانند سندرم اتللو (توهم خیانت همسر) بروز پیدا کند و باعث لطماتی به زندگی زناشویی شود (۲۰). براد بوری (۳) کیفیت و ثبات زناشویی را مولفه های محوری زناشویی می داند و یادآور می شود که رضایت زناشویی بعد مهمی از کیفیت و ثبات زناشویی قلمداد می شود. بلیر (۲۱) ارزیابی ذهنی زوج ها از ازدواجشان که جنبه های متفاوتی از رابطه زناشویی را در بر می گیرد به عنوان کیفیت یا رضایت زناشویی تعریف می کند. شاخص های این خشنودی یا کیفیت زناشویی عبارتند از: زمان صرف شده با هم، مدیریت تعارض، بیش بینی جدایی و فراوانی تعارضات (۲۲)

همچنین لوییز و اسپایر (۲۳) عوامل موثر بر کیفیت رابطه را به دو قسمت تقسیم می کنند: عوامل شخصی (جنسیت، عوامل شخصیتی، سلامت روان، سلامت فیزیکی، کودکی و نقش پدر و مادر، پایگاه اجتماعی- اقتصادی و اشتغال، روابط پیشین و نگرش زوجین نسبت به ازدواج و طلاق). عوامل مربوط به رابطه (طول مدت ازدواج، ارتباطات، روابط زوجین پیش از ازدواج، داشتن فرزند، تقسیم کار، شباهت زوجین و کیفیت روابط والدین). افرادی که دارای احساس کارآمدی قوی هستند در برخورد با مشکلات دشوار منصرف نمی شوند، و احساس خودکارآمدی آنها حفظ و باعث تداوم رفتار آنها خواهد شد. آنها سعی می کنند بر هر مانعی غلبه کنند. البته برخی افراد ممکن است در شرایط خاص خودکارآمدی از خود نشان دهند و در واقع خودکارآمدی آنها امری تعمیم یافته نیست. اما برخی

یکدیگر است. این تحولات غالباً به عنوان پیشرفت در آزادی بشر ارائه می شود، زیرا به افراد اجازه می دهد تا با حداقل هزینه برای خود و با تأخیر در ایفای نقش مادرانه، از روابط ناخوشایند خارج شوند. با این حال، این دیدگاه یک طرفه است، زیرا منافع و آزادی های مرتبط با اعتماد و امنیت را نادیده می گیرد (۳۰). بنابراین محقق درصدد است به بررسی اثر حسادت مرضی و خودکارآمدی در استفاده از شبکه های اجتماعی بر اعتماد زناشویی زنان، با نقش میانجی نظارت آنلاین بپردازد.

روش کار

طرح پژوهش حاضر، طرح همبستگی از نوع الگویابی معادلات ساختاری (SEM) است که یک روش همبستگی چند متغیری می باشد. تحقیق همبستگی یکی از انواع روش های تحقیق توصیفی (غیرآزمایشی) می باشد. در این نوع تحقیق رابطه میان متغیرها براساس هدف تحقیق تحلیل می گردد. تحقیقات همبستگی را می توان بر حسب هدف به سه دسته تقسیم کرد: الف) مطالعه همبستگی دو متغیری، ب) تحلیل رگرسیون، ج) تحلیل ماتریس همبستگی یا کواریانس. از جمله تحقیقاتی که در آنها ماتریس همبستگی یا کواریانس تحلیل می شود، تحلیل عاملی و الگویابی معادلات ساختاری است. هدف الگویابی معادلات ساختاری آزمودن روابط ساختاری مبتنی بر نظریه ها و یافته های تحقیقاتی موجود است. در تحقیقاتی که هدف، آزمودن مدل خاصی از رابطه بین متغیرهاست، از تحلیل مدل معادلات ساختاری یا مدل های علی استفاده می شود. در این مدل داده ها به صورت ماتریس کواریانس یا همبستگی درآمده و یک مجموعه معادلات رگرسیونی بین متغیرها تدوین می شود. چنانچه در مدل برای هر متغیر از بیش از یک نشانگر استفاده شود، مدل شامل مؤلفه اندازه گیری نیز می شود. پژوهش حاضر نیز از نوع تحلیل مدل معادلات ساختاری است که به آزمون مدل اثرات حسادت مرضی، رضایت زناشویی، خودکارآمدی در استفاده از شبکه های اجتماعی و رفتارهای دلبستگی بر نشخوار ذهنی و بی اعتمادی زناشویی زنان نقش میانجی نظارت آنلاین می پردازد. این مدل به پژوهشگر اجازه خواهد داد تا

هستند. ۱۷ درصد از این کاربران به این سایت ها و شبکه ها معتاد می شوند. در صورتی که تعداد دسترسی خانوارها به اینترنت بیشتر شود این آمار هم بیشتر خواهد شد. رفتار جنسی آنلاین اثبات شده است که به شدت اعتیادآور است. گپ آنلاین می تواند از طریق ایمیل یا شبکه ای خاص به صورت یک پریشانی عاطفی یا سرگرمی شروع شود و به تماس فیزیکی جنسی فرا زناشویی منجر گردد. مشکلاتی که ایجاد می شوند شامل از دست دادن اعتماد، کاهش اعتماد به نفس و احساس انزوا می باشند. برخی از کاربران دچار مشکل می شوند که توسط شرکای خود تحریک شوند، از رابطه جنسی دوری کنند و پریشانی عاطفی را در روابط خود تجربه کنند. در حقیقت ۵۲ درصد از کاربران سایبرسکس (سکس از طریق استفاده از اینترنت) علاقه خود را نسبت به رابطه جنسی از دست می دهند یا در حد افراط انجامش می دهند، کاربر ممکن است رفتارهای جنسی را درخواست کند که طرف مقابل آن را اهانت آمیز می داند. شریک ممکن است متوجه تغییر قابل توجه در الگوهای خواب، نیاز به حریم خصوصی شود و کاربر ممکن است برای صرف زمان به تنهایی بهانه بیاورد (۲۹). در پیوندی که بین ما و اجتماع برقرار می شود ما نیاز به تعلق خویش را برطرف می سازیم و بنا به نظر روانشناسان دلبسته شدن ما به یک انسان دیگر که خصوصیات مورد نظر ما را منعکس می کند، از اقتضائات انسانی ماست. تضمین دوام این دلبستگی، پیوند عاطفی با یک فرد از جنس دیگر است. ازدواج و قرار گرفتن دائم در کنار یک شریک عاطفی یکی از طرق تشفی این نیاز است.

بنابراین، ما یا بر اساس اعتماد یا بر اساس تصور اعتماد، روابط خود را بنا می کنیم پس با فرو ریزی اعتماد، بخش های مهمی از رابطه یا کل رابطه زناشویی فرو بریزد. به دلیل ظهور بازار روابط موقت و گذرا، سرمایه گذاری در یک رابطه جدی اکنون اعتماد بیشتری نسبت به چهار دهه پیش نیاز دارد. ازدواج دیگر آنچنان تعهدی اساسی نیست و دیگر درجه امنیتی را که قبلاً داشت، ارائه نمی دهد، زیرا طلاق اکنون نسبتاً آسان است و مسئولیت ها و حقوق متاهلین و مجردها به طور فزاینده ای مشابه

است. فعالیت در مسیرهای جدید همراه با تحول اینترنت در طول سالهای گذشته گسترش پیدا کرده است. بر اساس چارچوب عمومی نظریه خودکارآمدی بندورا، هاجور و همکاران (۲۰۱۴) چهار منبع اطلاعاتی برای آگاهی دادن به قضاوت‌ها در مورد خودکارآمدی رسانه‌های اجتماعی ارائه می‌دهند؛ الف) مهارت رسانه‌ای ادراک شده، ب) اطمینان به توانایی یافتن موفقیت آمیز اطلاعات آنلاین، ج) سطح تولید محتوای رسانه‌های اجتماعی، د) و سطح مصرف محتوای رسانه‌های اجتماعی. با این حال، آیت‌های اصلی یا شامل مقایسه با یک جمعیت عمومی بزرگ هستند (مثلاً: "من خیلی بهترم نسبت به سایر کاربران اینترنت")، که برای افراد مسن ترسیم کردن یا پرسیدن تعداد دفعات استفاده از انواع خدمات رسانه‌های اجتماعی دشوار است. مقدار آلفای کرونباخ این مقیاس در پژوهش چن و گائو ۰/۹۲ به دست آمد. همچنین در همین پژوهش قابلیت اطمینان ترکیبی این مقیاس ۰/۹۳ و میزان واریانس متوسط به دست آمده ۰/۷۶ محاسبه شد.

مقیاس حسادت مرضی

در این تحقیق حسادت مرضی میزان نمره ای است که فرد از مقیاس حسادت زوجین در شبکه‌های اجتماعی مجازی، از نسخه اصلاح شده مقیاس حسادت فیسبوک (مویس و همکاران، ۲۰۰۹) می‌گیرد. این مقیاس دارای ۲۷ ماده است که بر اساس مقیاس لیکرتی (از به هیچ وجه تا همیشه) طراحی شده است. در این سیاهه برای ارزیابی میزان حسادت زوجین نسبت به یکدیگر در شبکه‌های اجتماعی مجازی نمرات گویه‌ها با هم جمع شده و سپس متوسط آنها محاسبه می‌شود. خط برش این پرسشنامه نمره ۳ یا سطح متوسط است. برای بررسی همسانی درونی از آلفای کرونباخ استفاده شده است که در پژوهش کولی (۲۰۱۰) برابر ۰/۹۶ و در پژوهش یوتز، ماسکانل و خالید (۲۰۱۵) برابر ۰/۹۳ بوده است (کیانی و مللی، ۱۳۹۷).

مقیاس رضایت زناشویی

پرسشنامه کیفیت زناشویی (RAS) توسط هندریک، دایک و هندریک در سال ۱۹۹۸ ساخته شد. این مقیاس ۷ ماده است که میزان رضایت کلی فرد از رابطه و میزان رضایت زناشویی را

روابط میان این مجموعه از متغیرها را تعیین و اثر علی متغیرها را بر یکدیگر فرض نموده و همچنین برازندگی مدل مفروض را بررسی نماید.

جامعه آماری در این پژوهش کلیه‌ی زنان متأهلی که همسران آنها از شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند، می‌باشد که در فاصله زمانی اجرای این پژوهش در خوزستان زندگی می‌کنند. با توجه به این که در این پژوهش استفاده از شبکه‌های مجازی یکی از متغیرهای اصلی (متغیر مستقل) بوده و نیز با توجه به این که خودکارآمدی در استفاده از شبکه‌های مجازی هر یک از زوجین رو به افزایش است (۳۱، ۳۲)، لذا نمونه خود را از افرادی که همسران آنها از شبکه‌های مجازی استفاده می‌کنند، انتخاب کردیم. با استفاده از روش نمونه‌گیری روش گلوله برفی بدون تبعیض (این روش هر عضو نمونه، گروهی از افراد را پیشنهاد می‌کند). ۳۵۰ نفر از زنان متأهل با سواد الکترونیکی و مسلط به استفاده از شبکه‌های اجتماعی، انتخاب شدند و پرسشنامه‌ها یکجا توسط محقق به صورت یک پرسشنامه واحد الکترونیکی به طور منظم و طی ۴ ماه توسط در اختیار نمونه قرار گرفت. با ارایه توضیحات پژوهشگر، زنان متأهل به گویه‌های پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. از مجموع ۳۵۰ نفری که پرسشنامه الکترونیکی را دریافت کردند، ۳۱۰ نفر به گویه‌ها پاسخ دادند و پاسخنامه‌ها پس از اتمام به صورت همزمان در سایت به صورت الکترونیکی ثبت گردید.

مقیاس خودکارآمدی در استفاده از شبکه‌های اجتماعی

به منظور سنجش متغیر خودکارآمدی در استفاده از شبکه‌های اجتماعی از مقیاس خودکارآمدی در استفاده از شبکه‌های اجتماعی (۳۳) استفاده می‌شود. این مقیاس چهار سوالی و به شکل لیکرتی ۵ درجه ای (هرگز تا همیشه) طراحی گردیده است. نمره پایین در این پرسشنامه نشان دهنده‌ی میزان کم خودکارآمدی در استفاده از شبکه‌های اجتماعی است و نمره بالا نشان دهنده‌ی میزان بالای خودکارآمدی در استفاده از شبکه‌های اجتماعی است. در بررسی همسانی درونی آلفای کرونباخ ۰/۹۲ مشخص گردیده است (۳۳). خودکارآمدی اینترنت یک ساختار محوری برای درک دامنه وسیعی از فعالیت‌های آنلاین

اعتماد پایین فرد نسبت به همسر) و بالاترین نمره ۱۲۶ (گویای اعتماد زیاد فرد) است. بر اساس روایی پیش بین و افتراقی، وفاداری با مقیاس عشق همبستگی قوی‌ای دارد ($r=0/46$ ، $p<0/001$)، (مقیاس عشق و دوستی رابین؛ رابین، ۱۹۷۵). رمپل و همکاران (۱۹۸۶) ضریب آلفای کرونباخ را برای کل مقیاس ۰/۸۱ گزارش کردند. در یک مطالعه مقدماتی ضریب پایایی این پرسشنامه، به این روش بازآزمایی پس از دو ماه بر روی دانشجویان متاهل دانشگاه علامه طباطبایی ۰/۷۸ به دست آمد (جاوید مهر و همکاران، ۱۳۹۴).

مقیاس نظارت آنلاین

مقیاس *IESS* برای نظارت آنلاین یک مقیاس ۱۲ ماده و ۷ سنجه ای است. این مقیاس دارای ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ می باشد و با نسخه اصلاح شده الیسون مورد ارزیابی قرار گرفته است. مقیاس *IES* برای نظارت آنلاین ساخته شد زیرا یک معیار عملیاتی قابل اعتماد دیگری وجود نداشت. مقیاس نهایی براساس ۱۲ مورد بود، که با استفاده از نسخه اصلاح شده الیسون و همکاران (۲۰۰۷) با آلفای کرونباخ ۰/۹۷ مورد ارزیابی قرار گرفت و یکپارچگی معادل بالای ۰/۹۴ را نشان داد (۳۴)

روش اجرا

بعد از تدوین پرسشنامه به صورت نسخه الکترونیکی، پژوهشگر لینک پرسشنامه را در اختیار مراکز مشاوره استان خوزستان قرار داد و از مراکز درخواست گردید که پرسشنامه را در اختیار بانوان متاهلی قرار دهند که خود و همسرشان از شبکه های اجتماعی استفاده می کنند علاوه بر آن بنا به روش نمونه گیری گلوله برفی، از خود داوطلبان نیز درخواست شد که پرسشنامه را در اختیار سایر بانوانی قرار دهند که خود و همسرشان از شبکه های اجتماعی استفاده می کنند. در نهایت بعد از اتمام مهلت تعیین شده ۳۱۰ پاسخنامه در سایت مورد نظر ثبت گردید.

در این پژوهش ابتدا روش های آمار توصیفی مانند میانگین، انحراف معیار و همبستگی های پیرسون با استفاده از نرم افزار آماری *SPSS/23* انجام گردید. پس از آن تحلیل های پیچیده تر از طریق الگویابی معادلات ساختاری (*SEM*) با

مورد ارزیابی قرار می دهد. ماده های این مقیاس به صورت لیکرت ۵ درجه ای از ۱ (کمترین میزان رضایت) تا ۵ (بیشترین میزان رضایت) و برخی ماده های این مقیاس نیز به صورت معکوس نمره گذاری می شود. هندریک و همکاران معتقدند رضایت زناشویی را از یک نظر می توان با استفاده از مقیاس ۳ سوالی رضایت زناشویی کانزاس (اسکام و همکاران، ۱۹۸۶) و از نظر دیگر با پرسشنامه ۲۸۰ سوالی اشنایدر (۱۹۷۹) اندازه گیری کرد. محققان کار با ابزار با سنجه های کوتاه تر را ترجیح می دهند زیرا صحت سنجش آزمون هایی که اجرای طولانی تری دارند مورد انتقاد واقع شده است (اسکایر و همکاران، ۱۹۹۴). *RAS* علاوه بر اینکه گزینه خوبی برای ارزیابی رضایت زناشویی است، برای ارزیابی رضایت افراد از سایر انواع روابط نیز گزینه خوبی به شمار می رود (خجسته مهر و همکاران، ۱۳۹۶).

مقیاس اعتماد

مقیاس اعتماد زناشویی (رمپل و هولمز، ۱۹۸۶) نسخه تجدید نظر شده مقیاس اعتماد (رمپل و هولمز، ۱۹۸۵) است. این آزمون یک ابزار خود گزارشی ۱۸ عبارتی است و آزمودنی باید در یک مقیاس لیکرت ۷ درجه ای (از کاملاً، مخالفم تا کاملاً موافقم) میزان مخالفت یا موافقت خود با هر یک از عبارات را مشخص کند. مقیاس اعتماد به منظور ارزیابی میزان اعتماد افراد به همسر یا شریکشان ساخته شده است. رمپل و هولمز اعتماد را اینگونه تعریف کرده اند: "میزان اطمینانی که که هنگام فکر کردن به رابطه تان، احساس می کنید". این مقیاس دارای ۳ زیرمقیاس شامل پیش بینی پذیری، قابلیت اعتماد و وفاداری است. پیش بینی پذیری به عنوان، توانایی ما در پیشگویی رفتار های خاص شریکمان (اعم از مطلوب و نامطلوب) تعریف شده است. فرد پیش بینی پذیر به طور یکسان و ثابتی رفتار می کند و این ثبات رفتار، حتی شامل جنبه های بد رفتار او نیز می شود. قابلیت اعتماد به صورت توانایی اعتماد به شریکمان در هنگام مواجهه با خطر و آسیب بالقوه تعریف شده و وفاداری نیز به معنای ویژگی ای که فرد را قادر را می سازد احساس کند شریکش به حمایت و توجه او ادامه می دهد، است. پایین ترین نمره ۱۸ (نشان دهنده ی

جدول ۱، یافته‌های توصیفی شامل میانگین و انحراف معیار نمرات متغیرها و میزان کجی و کشیدگی متغیرهای پژوهش برای بررسی مفروضه نرمال بودن توزیع و همچنین ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد.

استفاده از نرم افزار AMOS/23 برای ارزیابی مدل پیشنهادی استفاده گردید.

نتایج

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش

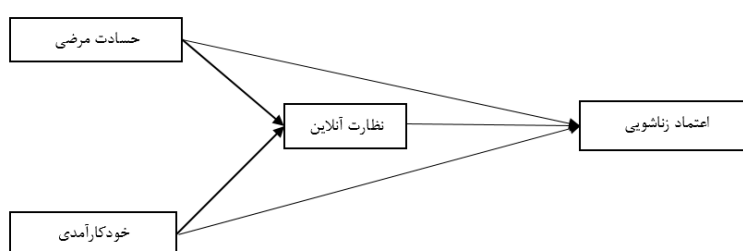
ردیف	متغیرهای پژوهش	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی	۱	۲	۳	۴
۱	حسادت مرضی	۶۲/۹۸	۲۵/۳۹	۰/۳۶	-۰/۷۲	-	$r=-۰/۱۹^*$	$r=۰/۴۸^*$	$r=-۰/۳۴^*$
۲	خودکارآمدی	۱۳/۱۲	۳/۰۲	-۰/۲۵	-۰/۰۳	-	-	$r=-۰/۲۳^*$	$r=۰/۲۹^*$
۳	نظارت آنلاین	۴۶/۶	۲۰/۸۷	۰/۵۲	-۰/۳۵	-	-	-	$r=-۰/۴۰^*$
۴	اعتماد زناشویی	۷۹/۱	۲۶/۰۷	-۰/۲۹	۰/۸۵	-	-	-	-

$P < ۰/۰۵^*$

نرم افزار SPSS نمره‌ی Z هر فرد در هر متغیر محاسبه گردید. نتایج نشان داد که داده‌ی پرت تک‌متغیری وجود ندارد. همچنین برای بررسی داده‌های پرت چندمتغیری فاصله‌ی ماهالونوویس برای متغیرهای برونزاد مدل محاسبه گردید. کمترین و بیشترین مقدار فاصله ماهالونوویس در پژوهش حاضر به ترتیب برابر ۰/۰۹۸ و ۱۵/۹۷ به دست آمد. با توجه به اینکه خی دو بحرانی در سطح $p=۰/۰۱$ برابر ۹/۲۱ می باشد، ۶ نفر از آزمودنی‌ها از مقدار خی دو بیشتر هستند، لذا به عنوان داده‌های پرت چندمتغیری از مجموعه داده‌ها حذف گردیدند و در نهایت داده‌های مربوط به ۳۰۳ نفر مورد تجزیه و تحلیل نهایی قرار گرفت. هدف پژوهش حاضر آزمون مدل زیر می باشد (نمودار ۱).

همان طور که در جدول بالا مشاهده می‌شود، میانگین و انحراف استاندارد و همچنین شاخص‌های کجی و کشیدگی مربوط به متغیرها گزارش شده است. مقادیر کجی به دست آمده برای همه‌ی متغیرها در دامنه‌ی ۳- و ۳+ و مقادیر کشیدگی در دامنه‌ی ۱۰- و ۱۰+ واقع شده اند. بنابراین مفروضه نرمال بودن توزیع همه‌ی متغیرهای پژوهش مورد تأیید قرار می‌گیرد. همچنین، همه ضرایب همبستگی به دست آمده بین متغیرهای پژوهش، در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی‌دار هستند.

برای تحلیل مدل بر اساس تحلیل مسیر، داده‌ها باید کامل و بدون مقادیر گمشده باشند. در پژوهش حاضر از جایگزینی داده‌های گم شده با مقدار میانگین متغیر استفاده شد. همچنین، در پژوهش حاضر جهت بررسی داده پرت تک‌متغیری با استفاده از

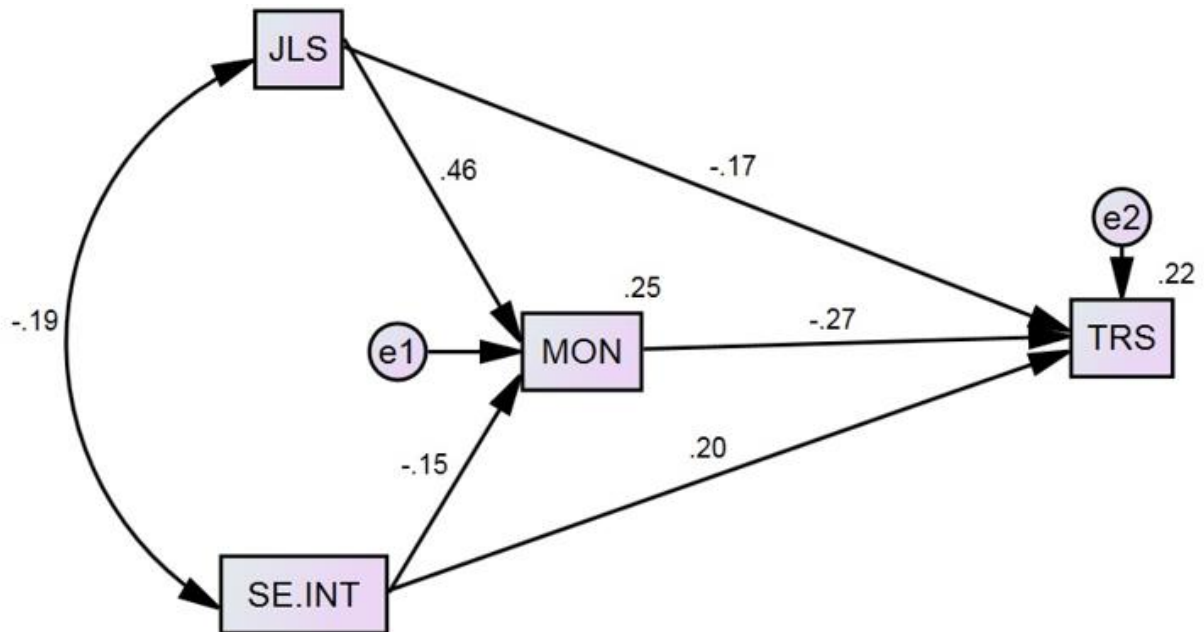

نمودار ۱: مدل پیشنهادی اثر حسادت مرضی و خودکارآمدی بر نظارت آنلاین و اعتماد زناشویی زنان با نقش میانجی

نظارت آنلاین

برخوردار بو، و همه مسیرها معنادار است، در نتیجه بدون انجام اصلاحی در مدل برازندگی آن مورد تأیید قرار گرفت. نمودار ۲، مدل پیشنهادی و نهایی پژوهش حاضر را به همراه ضرایب مسیر نشان می‌دهد.

برای آزمون الگوی پیشنهادی از الگویابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار AMOS/24 استفاده شد. روابط واسطه‌ای الگوی نهایی نیز با استفاده از بوت استراپ (آزمون خود راه انداز) نرم‌افزار AMOS/28 آزموده شدند. از آن جایی که در گام برآورد مدل، مشاهده پیشنهادی از برازندگی خوبی

نمودار ۲. برونداد مدل پیشنهادی و نهایی پژوهش حاضر به همراه ضرایب استاندارد مسیرها

جدول ۳، شاخص‌های برازش مدل اولیه‌ی پیشنهادی و نهایی را نشان می‌دهد.

جدول ۳. شاخص‌های برازندگی مدل پیشنهادی و نهایی

RMSEA	NFI	CFI	TLI	IFI	AGFI	GFI	χ^2/df	df	χ^2	شاخص‌های برازندگی
۰/۰۲۳	۰/۹۸۲	۰/۹۷۹	۰/۹۲۸	۰/۹۷۲	۰/۹۳۹	۰/۹۶۸	۱/۲	۱	۱/۲	مدل اصلاح شده‌ی نهایی

(AGFI = ۰/۹۳۹)، شاخص برازش مقایسه‌ای (CFI = ۰/۹۷۹)، شاخص برازندگی افزایش (IFI = ۰/۹۷۲)، شاخص برازندگی توکر- لویس (TLI = ۰/۹۲۸) و جذر میانگین مجذورات خطای تقریب (RMSEA = ۰/۰۲۳) حاکی از برازش بسیار خوب مدل

نتایج مندرج در جدول ۳ نشان می‌دهند که شاخص‌های برازندگی مدل اصلاح شده شامل شاخص مجذور خی (GFI = ۰/۹۶۸)، مجذور خی نسبی ($\chi^2/df = ۱/۲$)، شاخص نیکویی برازش (AGFI = ۰/۹۳۹)، شاخص نیکویی برازش انطباقی

الگوی پیشنهادی اولیه را نشان می‌دهد.

اصلاح شده است. بنابراین مدل نهایی از برازندگی مطلوبی برخوردار است، جدول ۴ مسیرها و ضرایب استاندارد آنها در

جدول ۴. الگوی ساختاری: مسیرها و ضرایب استاندارد مربوط به اثرات مستقیم بین متغیرهای پژوهش در مدل پیشنهادی

مدل پیشنهادی و نهایی				مسیر
برآورد استاندارد β	برآورد استاندارد B	نسبت بحرانی	سطح معنی‌داری P	
۰/۴۵۶	۰/۳۷۵	۹/۰۹	۰/۰۰۱	حسادت مرضی به نظارت آنلاین
-۰/۱۴۶	-۱	-۲/۹	۰/۰۰۴	خودکارآمدی به نظارت آنلاین
-۰/۱۶۸	-۰/۱۷۳	-۲/۹۱	۰/۰۰۴	حسادت مرضی به اعتماد زناشویی
۰/۱۹۷	۱/۶۹	۳/۷۹	۰/۰۰۱	خودکارآمدی به اعتماد زناشویی
-۰/۲۷۲	-۰/۳۴	-۴/۶۸	۰/۰۰۱	نظارت آنلاین به اعتماد زناشویی

شکل ۳ و با استناد به ضرایب استاندارد ذکر شده در جدول شماره ۴ نتایج آزمون برای مسیرهای غیرمستقیم پژوهش، در جدول زیر آمده است.

براساس نتایج نشان داده شده در جدول ۴ همه ضرایب مسیر مربوط به مدل پیشنهادی معنی‌دار هستند.

همان‌گونه قبلاً ذکر گردید جهت بررسی روابط واسطه‌ای بین متغیرهای پژوهش از روش بوت استرپ استفاده شد. با توجه به

جدول ۵. نتایج بوت استرپ بین متغیرهای مستقل، وابسته، میانجی

مسیر	داده	مقدار بوت استرپ	حد پایین	حد بالا	خطای استاندارد	سوگیری
حسادت مرضی به اعتماد زناشویی از طریق نظارت آنلاین	-۰/۱۲۸	-۰/۱۲۴	-۰/۱۷۳	۰/۰۷۴	۰/۰۳	۰/۰۱۴
خودکارآمدی به اعتماد زناشویی از طریق نظارت آنلاین	۰/۳۴۲	۰/۰۴	۰/۰۱۹	۰/۰۷۹	۰/۰۱۷	۰/۰۰۵

* $P < 0.05$

می‌باشد. با توجه به اینکه صفر بیرون از فاصله اطمینان قرار می‌گیرد، اثر غیرمستقیم حسادت مرضی بر اعتماد زناشویی از طریق نظارت آنلاین معنی‌دار می‌باشد. همچنین، نتیجه بوت استرپ برای اثر غیرمستقیم خودکارآمدی در استفاده از شبکه‌های اجتماعی به اعتماد زناشویی از طریق نظارت آنلاین، ۰/۰۴ به

نتایج مندرج در جدول بالا نشان می‌دهد که نتیجه بوت استرپ برای اثر غیرمستقیم حسادت مرضی به اعتماد زناشویی از طریق نظارت آنلاین، -۰/۱۲۴ به دست آمد. حد پایین و بالای فاصله اطمینان برابر ۰/۱۷۳- و ۰/۰۷۴ و سطح معنی‌داری به دست آمده برابر ۰/۰۱۴ (تعداد نمونه گیری مجدد بوت استرپ ۲۰۰۰)

یافته های ما نشان می دهد که حسادت مرضی زنان باعث می گردد که همسران میزان نظارت آنلاین خود را افزایش دهند. به نظر می رسد که میزان حسادت، حالت ترصد و پایش نشانه های مورد توجه بودن همسر را به شکل نگران کننده ای برای زنان با اهمیت جلوه دهد.

در مطالعات ریجری و همکاران (۳۷) با بررسی سوابق نظارت الکترونیکی کاربران بزرگسال فیس بوک، بیان داشتند که نظارت الکترونیکی و صمیمیت، تعهد، رضایت زناشویی، تعامل بین فردی، خودکارآمدی بر نظارت آنلاین تاثیر دارد و خودکارآمدی در استفاده از شبکه های اجتماعی پیش بینی کننده نظارت آنلاین است و نظارت الکترونیکی یکی از ویژگی های یک زوج است. به نظر می رسد که تا کسی در زمینه استفاده از شبکه های اجتماعی کارآمدی نداشته باشد نمی تواند ابزار نظارت این شبکه را مورد استفاده قرار دهد.

البته این یافته با یافته ما تباین دارد لذا این یافته را می توان این چنین توجیه کرد که زوج های خودکارآمد در استفاده از شبکه های اجتماعی، می پندارند که این کار فایده چندانی ندارد زیرا همسر آنان می تواند به شیوه های دیگری این مسئله را خنثی نماید و توجیه دیگر می تواند این باشد که افراد خودکار آمد تصور می کنند که لزومی به این امر نیست زیرا همسر آنان از خودکارآمدی آنان در شبکه های اجتماعی با خبر بوده و بعید است که کاری کنند که مشکلاتی برای زوج بوجود بیاورد.

همچنین نتایج تحقیق ضریب مسیر اثر مستقیم حسادت مرضی بر اعتماد زناشویی معنی دار است

یافته های پژوهش گوئررو و همکاران (۱۳) نشان داد که حسادت باعث دنبال کردن شریک زندگی خود، زیر نظر گرفتن فعالیت های او و بررسی شواهد خیانت شریک می شود. از سوی دیگر، افرادی که دیدگاه های منفی نسبت به دیگران دارند (طردکننده و ترسناک) احتمالاً پاسخ های اجتنابی/انکار را به تهدیدات حسادت زناشویی گزارش می کنند.

یافته های هیس و شارکو (۳۵) می گوید حسادت با اضطراب شدید همراه است و می تواند جایگزین آرامش و همدلی بین همسران شود و نگرانی و نارضایتی حاصل از آن موجب سرد

دست آمد. حد پایین و بالای فاصله اطمینان برابر ۰/۰۱۹ و ۰/۰۷۹ و سطح معنی داری به دست آمده برابر ۰/۰۰۵ (تعداد نمونه گیری مجدد بوت استراپ ۲۰۰۰) می باشد. با توجه به اینکه صفر بیرون از فاصله اطمینان قرار می گیرد، اثر غیرمستقیم خودکارآمدی در استفاده از شبکه های اجتماعی بر اعتماد زناشویی از طریق نظارت آنلاین معنی دار می باشد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج تحقیق نشان داد که همه ضرایب همبستگی به دست آمده بین متغیرهای پژوهش، معنی دار هستند.

گوئررو و همکاران (۱۳) به این نتیجه رسیدند که حسادت باعث دنبال کردن شریک زندگی خود، زیر نظر گرفتن فعالیت های او و بررسی شواهد خیانت شریک می شود.

پژوهش توکوناگا (۳۴)، نشان می دهد که نظارت یکی از ویژگی های حسادت است که یک خصالت معمول در افراد محسوب می شود. افراد دارای نظارت شدید سعی می کنند از خود در برابر موقعیت های تهدید کننده بالقوه محافظت کنند.

مارشال و همکاران (۱۰) معتقدند اینترنت، جایی است که نظارت آسان تر صورت می گیرد و اغلب به کنترل بخش های عاشقانه مربوط می شود. به روز رسانی های وضعیت، پست های مجازی، فهرست دوستان، عکس ها و دعوت نامه برای مناسبات بخشی از این اقدامات هستند.

بررسی های هیس و شارکو (۳۵) آشکار کرد که حسادت موجب سرد شدن روابط عاطفی زن و شوهر، امتناع از برقراری روابط زناشویی، کنترل بیش از حد همسر، پرخاشگری، لجبازی و مشاجره و قهر شده و به مرور موجب بروز افکار و اعمال وسواسی، افسردگی، بدبینی، بددلی و شک و تردید شود.

پژوهش کیانی و همکاران (۳۶) نیز ضمن با اهمیت شمردن سواد رسانه ای بیان داشتند که حسادت باعث تشدید نظارت بر همسر می شود. لذا یافته های ما با یافته های فوق همسو است و نشان می دهد که حسادت پیش بینی کننده نظارت بر همسر می باشد.

یافته های ریجری و همکاران (۳۷)، مارشال و همکاران (۱۰) و یوتز و بیگبوم (۱۲) نشان می دهد که زوج هایی که احساس تعهد (اعتماد) بیشتری می کنند میزان بیشتری از نظارت آنلاین را گزارش می دهند. این یافته های با یافته های ما در تعارض است! به نظر می رسد که در فرهنگ ما زوج ها نظارت آنلاین را به عنوان عدم اعتماد تلقی می کنند اما در فرهنگ های دیگر این به معنای توجه خاص به شریک عاطفی و رابطه تلقی می گردد.

هرتلین و همکاران (۴۴) به این نتیجه رسیدند که اگر چه نظارت نمی تواند به صورت کلی احتمال خیانت مجدد را کنترل کند اما می تواند با توجه به عدم وجود شواهد آنلاین (که توسط نظارت آنلاین به دست می آید) تا حدودی زوج به سمت اعتماد مجدد حرکت کنند.

یافته های دراوول و همکاران (۴۵) نشان داد که نظارت آنلاین با مباحث اعتماد زناشویی در ارتباط است و نظارت با میزان مراجعه شریک به شبکه های مجازی افزایش می یابد. این یافته ها با یافته ما همگرایی دارد.

یافته های هلسپر و ویتی (۴۶) نشان داد که زوج هایی که درگیر مسئله خیانت بوده اند، به دلیل فقدان اعتماد، به صورت وسواس گونی درگیر نظارت آنلاین بر شریک خود شده اند.

به نظر می رسد که باید بین اعتماد کردن و اعتماد داشتن تفاوتی اینجا باید قائل شد. به دست آوردن اعتماد با انجام نظارت میسر می شود و بعد از به دست آمدن اعتماد، نظارت از حیز انتفاع اولیه خود خارج می گردد زیرا برای زوج ها مورد اعتماد بودن همسر به اثبات رسیده است.

با این توضیح یافته های ما توجیه پذیر می شوند زیرا نظارت مدام نشان می دهد که هنوز اعتماد لازم شکل نگرفته است و زمانی اغلب زوج ها نظارت کمتری را به عمل می آورند خیالشان از بابت همسر راحت شده باشد. پس نظارت کمتر نشان دهنده این است که اعتماد در سطح قابل قبولی قرار دارد.

با توجه به نتایج تحقیق اثر غیرمستقیم خودکارآمدی در استفاده از شبکه های اجتماعی بر اعتماد زناشویی از طریق نظارت آنلاین معنی دار می باشد

شدن روابط عاطفی زن و شوهر، امتناع از برقراری روابط زناشویی، کنترل بیش از حد همسر، پرخاشگری، لجبازی و مشاجره و قهر شده و به مرور موجب بروز افکار و اعمال وسواسی، بدبینی و دل دلی شده که این موارد علائم اصلی بی اعتمادی هستند.

پژوهش های باس و دانتلی (۳۸) نشان داد که حسادت می تواند به لحاظ ظاهری منجر به رفتارهای خود ویرانگری شود که شامل سوء مصرف الکل و دارو، بدگمانی و تهمت و دیگر شکل های خشونت است. بدگمانی و تهمت نتیجه حسادت بین شرکای جنسی در واقع همان بی اعتمادی است که افراد در روابط خود تجربه می کنند.

پژوهش های استجر و همکاران (۳۹) نشان داد حسادت با عزت نفس پایین، اعتماد به نفس پایین، اعتماد کلی پایین، تنهایی و نیاز به تصویب شدن، عصبانیت، افسردگی و خصومت کلی در ارتباط بوده است.

این نتایج با نتایج تحقیقات دیتون و آیلر (۴۰) که همگی نشان دهنده مرتبط بودن حسادت با اعتماد به صورت کلی است، مشابهت دارد.

تحقیقات فوق ذکر با یافته های پژوهش ما مطابقت دارد زیرا یافته های ما نشان می دهد که حسادت تاثیر معکوسی روی اعتماد زوج های نسبت به هم دارد. همچنین ضریب مسیر اثر مستقیم رضایت زناشویی بر اعتماد زناشویی معنی دار است

نتایج با تحقیق بروان (۴۱) که اعتماد یکی از مطلوبترین کیفیت ها در هر رابطه ی نزدیک و صمیمی است و اغلب در کنار تعهد و عشق به عنوان هسته ی مرکزی یک رابطه ی ایده آل در نظر گرفته می شود، هماهنگ است.

نتایج دیگر تحقیق نشان داد که ضریب مسیر اثر مستقیم خودکارآمدی در استفاده از شبکه های اجتماعی بر اعتماد زناشویی معنی دار است. نتایج این تحقیق با تحقیقات سوزوکی و همکاران (۴۲)، وو و همکاران (۴۳) همراستا بود.

با توجه به دیگر نتایج تحقیق ضریب مسیر اثر مستقیم نظارت آنلاین بر اعتماد زناشویی معنی دار است

پیشنهاد می‌شد که میزان تاثیر استفاده از شبکه های اجتماعی در موضوعات مختلف در خانواده مورد بررسی قرارگیرد همچنین میزان اثر گذاری شبکه های اجتماعی در خیانت زناشویی در زنان و مردان به صورت جداگانه بررسی شود.

تشکر و قدردانی

از تمامی اساتید راهنما و مشاور و همچنین زنان مشارکت کننده در پژوهش حاضر تشکر و قدردانی می‌گردد.

تعارض منافع

این مطالعه فاقد تضاد منافع می‌باشد.

همان طور که پیشتر در همین فصل شرح آن رفت، مطالعات ریجری و همکاران (۳۷) نشان داد که خودکارآمدی در استفاده از شبکه های اجتماعی پیش بینی کننده نظارت آنلاین است و این یافته با یافته توکاناگا (۳۴) مشابه است که بیان می‌دارد: خودکارآمدی اینترنتی با روابط بین فردی و نظارت الکترونیکی بر سایت های شبکه های اجتماعی ارتباط مستقیم دارد، که با یافته های ما تعارض دارد.

یافته های ما نشان می‌دهد که خودکارآمدی در استفاده از شبکه های اجتماعی موجب کاهش نظارت آنلاین می‌شود و به تبع آن موجب افزایش میزان اعتماد زناشویی می‌گردد. توجیه منطقی این یافته ها هم در همین فصل پیشتر مطرح شده است. از محدودیت های تحقیق می‌توان متغیرهای مزاحمی مانند تعداد فرزندان یا بدون فرزند بودن زوج ها اشاره کرد که ممکن است بر نتایج تحقیق قدری اثر گذاشته باشد

References

1. Lavner JA, Clark MA. Workload and marital satisfaction over time: Testing lagged spillover and crossover effects during the newlywed years. *Journal of vocational behavior*. 2017;101:67-76.
2. Zabriskie RB, McCormick BP. The influences of family leisure patterns on perceptions of family functioning. *Family relations*. 2001;50(3):281-9.
3. Bradbury TN, Fincham FD, Beach SR. Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of marriage and family*. 2000;62(4):964-80.
4. Karney BR, Bradbury TN. The longitudinal course of marital quality and stability: A review of theory, methods, and research. *Psychological bulletin*. 1995;118(1):3.
5. Schvaneveldt PL, Kerpelman JL, Schvaneveldt J. Generational and cultural changes in family life in the United Arab Emirates: A comparison of mothers and daughters. *Journal of comparative family studies*. 2005;36(1):77-91.
6. Qadeer M. *Pakistan-social and cultural transformations in a Muslim Nation*: Routledge; 2006.
7. Tian FF. Transition to first marriage in reform-era urban China: The persistent effect of education in a period of rapid social change. *Population Research and Policy Review*. 2013;32:529-52.
8. Gull H, Iqbal SZ, Al_Qahtani SH, Alassaf RA, Kamaleldin MM. Impact of social media usage on married couple behavior a pilot study in Middle East. *International Journal of Applied Engineering Research*. 2019;14(6):1368-78.
9. Calancie O, Ewing L, Narducci LD, Horgan S, Khalid-Khan S. Exploring how social networking sites impact youth with anxiety: A qualitative study of Facebook stressors among adolescents with an anxiety disorder diagnosis. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*. 2017;11.(۴)
10. Marshall TC, Bejanyan K, Di Castro G, Lee RA. Attachment styles as predictors of Facebook- related jealousy and surveillance in romantic relationships. *Personal relationships*. 2013;20(1):1-22.
11. Farrugia RC. *Facebook and relationships: A study of how social media use is affecting long-term relationships*: Rochester Institute of Technology; 2013.
12. Utz S, Beukeboom CJ. The role of social network sites in romantic relationships: Effects on jealousy and relationship happiness. *Journal of computer-mediated communication*. 2011;16(4):511-27.
13. Guerrero LK, Andersen PA, Jorgensen PF, Spitzberg BH, Eloy SV. Coping with the green-eyed monster: Conceptualizing and measuring communicative responses to romantic jealousy. 1995.
14. Yoshimura SM. Emotional and behavioral responses to romantic jealousy expressions. 2004.
15. Barelds DP, Barelds- Dijkstra P. Relations between different types of jealousy and self and partner perceptions of relationship quality. *Clinical Psychology & Psychotherapy: An International Journal of Theory & Practice*. 2007;14(3):176-88.
16. Bringle RG. *Psychosocial aspects of jealousy: A transactional model*. 1991.
17. Buunk BP. Personality, birth order and attachment styles as related to various types of jealousy. *Personality and Individual Differences*. 1997;23(6):997-1006.
18. Elphinston RA, Feeney JA, Noller P, Connor JP, Fitzgerald J. Romantic jealousy and relationship satisfaction: The costs of rumination. *Western Journal of Communication*. 2013;77(3):293-304.
19. Costa AL, Sophia EC, Sanches C, Tavares H, Zilberman ML. Pathological jealousy: Romantic relationship characteristics, emotional and personality aspects, and social adjustment. *Journal of affective disorders*. 2015;174:38-44.
20. Marazziti D, Consoli G, Albanese F, Laquidara E, Baroni S, Dell'Osso MC. Romantic attachment and subtypes/dimensions of jealousy. *Clinical practice and epidemiology in mental health: CP & EMH*. 2010;6:53.
21. Blair SL. Employment, family, and perceptions of marital quality among husbands and wives. *Journal of family issues*. 1993;14(2):189-212.
22. Perry C, Thurston M, Green K. Involvement and detachment in researching sexuality: Reflections on the process of semistructured interviewing. *Qualitative health research*. 2004;14(1):135-48.
23. Spanier GB, Lewis RA. Marital quality: A review of the seventies. *Journal of Marriage and the Family*. 1980:825-39.

24. Wyatt M. Towards a re-conceptualization of teachers' self-efficacy beliefs: Tackling enduring problems with the quantitative research and moving on. *International Journal of Research & Method in Education*. 2014;37(2):166-۸۹-
25. Compeau DR, Higgins CA. Computer self-efficacy: Development of a measure and initial test. *MIS quarterly*. 1995:189-211.
26. Gefen D. E-commerce: the role of familiarity and trust. *Omega*. 2000;28(6):725-37.
27. Hardin EE, Varghese FP, Tran UV, Carlson AZ. Anxiety and career exploration: Gender differences in the role of self-construal. *Journal of Vocational Behavior*. 2006;69(2):346-58.
28. Hocevar KP, Flanagan AJ, Metzger MJ. Social media self-efficacy and information evaluation online. *Computers in Human Behavior*. 2014;39:254-62.
29. Montgomery LM, Fischer LW. American Association for Marriage and Family Therapy (AAMFT). *Encyclopedia of Special Education: A Reference for the Education of Children, Adolescents, and Adults with Disabilities and Other Exceptional Individuals*. 2013.
30. Rowthorn R. Marriage and trust: some lessons from economics. *Cambridge Journal of Economics*. 1999;23(5):661-91.
31. Hazan C, Zeifman D. Pair bonds as attachments. *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications*. 1999:336-54.
32. Asendorpf JB, Wilpers S. Attachment security and available support: Closely linked relationship qualities. *Journal of Social and Personal Relationships*. 2000;17(1):115-38.
33. Chen Y, Gao Q. Effects of social media self-efficacy on informational use, loneliness, and self-esteem of older adults. *International Journal of Human-Computer Interaction*. 2023;39(5):1121-33.
34. Tokunaga RS. Social networking site or social surveillance site? Understanding the use of interpersonal electronic surveillance in romantic relationships. *Computers in human behavior*. 2011;27(2):705-13.
35. Hayes AF, Scharnow M. The relative trustworthiness of inferential tests of the indirect effect in statistical mediation analysis: does method really matter? *Psychological science*. 2013;24(10):1918-27.
36. Kayani M, Rahimi H, Melli A. The effect of virtual social networks on couples' relationships: the role of jealousy and marital surveillance. *Quarterly Scientific Journal of Applied Ethics Studies*. 2018;1.۹۷-۱۲۲:(۳۰)۴
37. Ruggieri S, Bonfanti RC, Passanisi A, Pace U, Schimmenti A. Electronic surveillance in the couple: The role of self-efficacy and commitment. *Computers in Human Behavior*. 2021;114:106577.
38. Buss DM, Duntley JD. The evolution of intimate partner violence. *Aggression and Violent Behavior*. 2011;16(5):411-9.
39. Stieger S, Preyss AV, Voracek M. Romantic jealousy and implicit and explicit self-esteem. *Personality and Individual Differences*. 2012;52(1):51-5.
40. Dainton M, Aylor B. A relational uncertainty analysis of jealousy, trust, and maintenance in long- distance versus geographically close relationships. *Communication Quarterly*. 2001;49(2):172-88.
41. Brown D. The relationship between attachment styles, interpersonal trust, and the marital attitudes of college students: Seton Hall University, College of Education and Human Services; 2002.
42. Suzuki S. The effects of marital support, social network support, and parenting stress on parenting: Self-efficacy among mothers of young children in Japan. *Journal of early childhood research*. 2010;8(1):40-66.
43. Wu F, Sheng Y. Social support network, social support, self-efficacy, health-promoting behavior and healthy aging among older adults: A pathway analysis. *Archives of gerontology and geriatrics*. 2019;85:103934.
44. Hertlein KM, Dullely C, Cloud R, Leon D, Chang J. Does absence of evidence mean evidence of absence? Managing the issue of partner surveillance in infidelity treatment. *Sexual and Relationship Therapy*. 2017;32(3-4):323-33.
45. Darvell MJ, Walsh SP, White KM. Facebook tells me so: Applying the theory of planned behavior to understand partner-monitoring behavior on Facebook. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*. 2011;14(12):717-22.
46. Helsper EJ, Whitty MT. Netiquette within married couples: Agreement about acceptable online behavior and surveillance between partners. *Computers in Human Behavior*. 2010;26(5):916-26.

*Original Article***Investigating the effect of morbid jealousy and self-efficacy in using social networks on women's marital trust, with the mediating role of online surveillance**

Received: 16/04/2023 - Accepted: 06/06/2023

Hashem Bait Ghanemi¹
 Amin Koraei^{2*}
 Mansour Sodani³

¹ Ph.D. Student, Department of Counseling, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

² Assistant Professor, Department of Counseling, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran
 (Corresponding Author)

Assistant Professor, Department of Counseling, faculty of educational science and psychology, Azarbaijan shahid Madani university, Tabriz, Iran.

³ Professor, Department, of Counseling, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

Email: am.koraei@gmail.com

Abstract

Introduction: Research has shown that marital satisfaction that is formed after marriage makes the family last and stable; therefore, the purpose of the present study was to investigate the effect of morbid jealousy and self-efficacy in using social networks on women's marital trust, with the role of online surveillance as a mediator.

Methods: The design of the current research is a correlation design of the structural equation modeling (SEM) type, which is a multivariate correlation method. The statistical population in this research was all married women in Khuzestan whose husbands use social networks. Using the non-discriminatory snowball sampling method, 350 married women with electronic literacy and familiar with using social networks were selected. Subjects responded to the revised version of the Facebook Morbid Jealousy Scale by Moyes et al. (2009), the self-efficacy scale of Chan (2022), the online monitoring scale of the modified version of Ellison (2007) and the marital trust scale of Rempel and Holmes (1986). SPSS/23 statistical software and Structural Equation Modeling (SEM) using AMOS/23 software were used to evaluate the proposed model.

Results: The results showed that the indirect effect of morbid jealousy and self-efficacy on marital trust through online surveillance was significant - 0.124 and 0.04, respectively. ($P \leq 0.001$).

Conclusion: Based on the results, it can be said that self-efficacy and morbid jealousy in the use of social networks affect marital trust through online surveillance.

Keywords: Morbid Jealousy, Self-Efficacy, Social Networks, Marital Trust, Surveillance.